

Dansk Selskab for Folkesundhed

Folkesundhed er kommet på alles læber i forbindelse med coronavirus og udbruddet af COVID-19. Forskellige organisationer, medier og store dele af befolkningen taler om pandemien og dens konsekvenser, og mange fagudtryk som fx flokimmunitet og incidens indgår nu i hverdags sproget. Under pandemien er der samarbejdet på kryds og tværs med involvering og ansvar på alle niveauer, der er truffet mange beslutninger, og myndigheder har handlet hurtigt og effektivt. Trods det øgede fokus på folkesundhed har arbejdet primært været centreret om forebyggelse af smitte samt kapacitet og vacciner.

Tiden er inde til at tage folkesundheden tilbage og lade den være andet og mere end Covid-19.

Erfaringerne fra pandemien er værdifulde og kan kaste nyt lys på folkesundheden og det fremtidige arbejde. Pandemien har fx tydeliggjort den sociale ulighed i sundhed og en række store folkesundhedsproblemer, herunder dårlig mental sundhed. Vi har set, at samspillet mellem myndigheder og befolkning har betydning for, om den enkelte følger forbud og anbefalinger og tager imod tilbud.

På Folkesundhedsdage vil vi se på, hvorledes der fortsat kan samarbejdes om folkesundhed for at favne og takle kompleksiteten og samspillet mellem det individuelle og strukturelle. Vi løfter sløret for en syndemisk vej, som både inddrager viden om et aktuelt problem eller situation, somatiske risikofaktorer, mental sundhed og den sociale kontekst.

Folkesundhedsdage 2021

27. - 28. september 2021

Hotel Nyborg Strand

Mandag den 27. september 2021

- 9:00 Registrering - kaffe/te
- 9:30 Velkomst
Nana Folmann Hempler, formand Dansk Selskab for Folkesundhed
- 9:40 Pandemiens konsekvenser for Sundhedsstyrelsens prioritering af folkesundhedsarbejdet
Søren Brostrøm, direktør Sundhedsstyrelsen
- 10:00 Covid-19 som social og eksistentiel udfordring for folkesundheden
Anne-Marie Søndergaard Christensen, professor, leder Center for Sundhedsfilosofi og Etik, Syddansk Universitet
- 10:30 Pause
- 10:45 Sundhedsøkonomi og coronapandemien – hvad har vi lært?
Jakob Kjellberg, professor VIVE
- 11:15 Det vi taler om, når vi taler om vacciner
Christine Stabell Benn, professor, Klinisk Institut, Syddansk Universitet
- 11:45 Drøftelse mellem formiddagens oplægsholdere
Ordstyrer Lone Holm, programleder for brugerinvolvering, Steno Diabetes Center Copenhagen
- 12:30 Frokost
- 13:30 Social lighed i sundhed er et politisk og fagligt mål
- Folkesundhedsdages bidrag til strategier og indsatser
DSFFs formand Nana Folmann Hempler og arbejdsgruppen 'Folkesundhed og reform'
- 14:30 Ph.d. formidlingskonkurrence
Deltagerne vælger hvem der skal have prisen for bedste ph.d. præsentation
- 15:00 Pause
- 15:20 Forsknings-sessioner - Se særskilt program
- 17:00 Netværksaktiviteter eller personlig tid
- 18:30 Uddeling af Folkesundhedsprisen
- 19:00 Middag, uddeling af ph.d. formidlingsprisen og underholdning

Tirsdag den 28. september 2021- Tag folkesundheden tilbage

- 7:30 Morgenaktiviteter
De der ønsker at løbe sammen mødes med Asser på hotellets hovedtrappe. Der er desuden mulighed for at benytte hotellets wellnessområde, svømmingpool og motionsfaciliteter, ligesom man individuelt eller i fællesskab kan benytte både skoven og Storebælt. Der kan lånes cykler ved henvendelse i receptionen.
- 9:00 Godmorgen og velkommen til dag 2
- 9:05 Folkesundhed og livsstilsdrift: Hvordan kan erfaringer fra forebyggelse af corona anvendes i det brede sundhedsfremmende og forebyggende arbejde
Helle Terkildsen Maindal, professor Institut for Folkesundhed Aarhus Universitet og seniorforsker Steno Diabetes Center Copenhagen
- 9:40 Er syndemiske interventioner en vej til mere lighed i sundhed?
Morten Hulvej Roed, Sundhedsfremmechef, Steno Diabetes Center Copenhagen
- 10:15 Pause
- 10:30 Workshop - se workshopprogram nedenfor
Deltagerne har på forhånd valgt workshop
- 12:15 Frokost
- 13:15 Forbandet ungdom - Tabuer om psykiske sygdomme
Anders Legarth Schmidt, journalist Politiken, Cavlingprisvinder 2020
- 14:15 Afslutning
- 14:30 Generalforsamling
Kun for medlemmer af Dansk Selskab for Folkesundhed

Workshopprogram

Workshop 1: Praktiske erfaringer med den systemorienterede tilgang i folkesundhedsarbejdet

Charlotte Klinker, Lene Ringgaard, Steno Diabetes Center Copenhagen, Anders Blædel Gottlieb Hansen, Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse, Region Hovedstaden, Hele Kirkegaard, Steno Diabetes Center Aarhus, Anne-Louise Bjerregaard, Steno Diabetes Center Sjælland, Stine Klitgaard, Randers kommune, Knud Ryom, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Indenfor folkesundhed bliver den systemorienterede tilgang fremhævet som lovende til at forstå og håndtere komplekse problemer, såsom forebyggelse af overvægt og fysisk inaktivitet, hvor der ikke findes simple løsninger.

Systemorienterede tilgange ser sundhedsudfordringer i et helhedsorienteret perspektiv og søger at flytte fokus fra enkeltstående interventioner til systemisk forandring. Et centralt element i systemtænkning er lokalt ejerskab og at inddrage og engagere relevante aktører i udviklingen af et 'systemkort' over problemfeltet – samt i at udvikle lokale og konkrete handlinger, der kan forandre systemet. STICKE (Systems Thinking in Community Knowledge Exchange) er et proces- og forskningsværktøj fra Deakin University, Australien, som kan understøtte sådanne samskabelser af lokale løsninger.

På workshoppen præsenteres eksempler på, hvordan værktøjet bruges i to settings: en kommune og på erhvervsskoler, og workshoppenes deltagere får mulighed for at deltage i en proces baseret på STICKE.

Workshop 2: Organisatorisk sundhedskompetence i det danske sundhedsvæsen

Anna Aaby, postdoc Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Rasmus Baagland, chefkonsulent og Christina Ersbøll Ross, fuldmægtig Sundhedsstyrelsen

Organisatorisk sundhedskompetence (den måde organisationer gør information og tilbud tilgængelige for mennesker med forskellig sundhedskompetence) har potentiale til at imødekomme effekten af social ulighed i sundhed.

Derfor har Sundhedsstyrelsen sammen med Institut for Folkesundhed, Aarhus universitet arbejdet med en intern læringsproces om organisatorisk sundhedskompetence, der skal understøtte styrelsens arbejde med såvel borgerrettet formidling som tilrettelæggelse og formidling af anbefalinger, retningslinjer, forløb, mv. til forskellige organisationer og professionelle i sundhedsvæsenet.

Det har resulteret i udviklingen af værktøjer for øget integrering af sundhedskompetence i styrelsens arbejde. Sundhedsstyrelsen vil på baggrund af den interne læringsproces udvikle mere generelle anbefalinger for implementering af organisatorisk sundhedskompetence i det danske sundhedsvæsen.

På workshoppen præsenteres proces og resultater af Sundhedsstyrelsens interne arbejde, og deltagerne inviteres til at debattere centrale elementer i relation til tilpasning og implementering af modellen blandt forskellige sundhedsaktører i det danske sundhedsvæsen.

Workshop 3: Uligheden i sundhed starter i mors mave – Tværsektorielt samarbejde om sårbare kvinder og familier før, under og efter graviditet

Helle Terkildsen Maimdal, professor Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Ninna Thomsen, direktør Mødrehjælpen, Anne Mette Skovgaard, professor Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, Inger Dahl-Petersen, projektkoordinator og Karoline Kragelund Nielsen, forsker Steno Diabetes Center Copenhagen

Familiemedlemmer deler ofte genetiske udfordringer og har samme sociale vilkår. Familien er derfor en afgørende arena for sundhedsfremme og forebyggelse.

På workshoppen præsenteres eksempler på tværsektorielt samarbejde omkring sårbare familier, herunder en ny model for familiehuse, en ny model for forebyggelse blandt familier der har været udfordret med graviditetsdiabetes (Face-it studiet), og en ny model for en gradueret indsats i sundhedsplejen målrettet mentalt sårbare børn og deres forældre (PUF-programmet og Små Børns Sundhed studiet).

Workshoppenes deltagere inviteres til at debattere centrale elementer i relation til fremtidens modeller for samarbejde på tværs af fagligheder og sektorer i barnets første 1000 dage.

Workshop 4: Børneliv i sund balance – fra viden til handling

Karen Karlsson Eriksen og Lisbeth Holm Olsen, Center for forebyggelse i praksis, KL – sammen med deltagere fra projektkommunerne.

Børneliv i sund Balance er et lokalsamfundsprojekt, der skal styrke rammerne om børns leg og bevægelse, sund mad og drikke, oplevelser og nærhed (link). Projektets flerstrengede indsatser involverer familierne, sundhedspleje, dagtilbud og skoler og andre aktører i lokalsamfundet.

Afsættet er i "den viden der virker" fra Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker og med inspiration fra en mangeårig tilsvarende indsats fra Amsterdam og tidligere lokalsamfundsindsatser i Danmark.

På workshoppen drøfter vi mulige dilemmaer ved at bygge på vidensbaserede indsatser, når der samtidig søges en samskabende proces i lokalsamfund. Vi drøfter også ejerskab og kapacitetsopbygning for at lykkes med at skabe en forandring hos familierne og blandt de kommunale og lokale aktører.

Workshop 5: **Fælles om ungelivet**

Eva M. Burchard, Center for Forebyggelse i praksis, Kommunernes Landsforening, Maria Koch Aabel, programleder Sundhedsstyrelsen, Malene Steiniche Kjær, projektleder Silkeborg Kommune og Rune Laursen, projektleder Gentofte Kommune

Med afsæt i Sundhedsstyrelsens og Trygfondens partnerskabsprogram "Fælles om ungelivet", vil workshoppen sætte fokus på pilotkommunernes foreløbige erfaringer med at sikre, at unge lever et ungeliv, hvor rusmidler ikke spiller en markant rolle. Et liv hvor tydelige og nærværende voksne skaber rammerne for og viser vejen til gode sociale fællesskaber og inspirerende ungemiljøer.

Inspireret af islandske erfaringer er der i programindsatsen fokus på at afprøve indsatser, der tager afsæt i lokale datadrevne processer og understøtter beskyttende faktorer for unges rusmiddelbrug, herunder involvering af forældre samt deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter.

Workshoppen sætter spotlight på to af pilotkommunernes foreløbige erfaringer med involvering og aktivering af forældre og lokalsamfund, herunder brug af lokale data og afprøvning af formidlingsaktiviteter. På workshoppen inviteres deltagerne til at dele egne erfaringer og viden om involvering af forældre og lokalsamfund.

Workshop 6: **Tingbjerg Changing Diabetes - hvordan kan en beboerrestaurant påvirke sundheden i et socialt udsat boligområde?**

Paul Bloch teamleder seniorforsker, Mette Kirstine Tørslev forsker, Tina Termansen ph.d. studerende (Aalborg Universitet), Asser Nielsen ph.d. studerende (Syddansk Universitet), Mathilde Christine Boye, projektkoordinator og Jonn Vinther Martinsen, projektmedarbejder Afdeling for Sundhedsfremme, Steeno Diabetes Center Copenhagen, John kok og beboere, Tingbjerg.

Tingbjerg Changing Diabetes (TCD) er en langsigtet strategisk indsats med fokus på social og sundhedsfremmende udvikling i boligområdet Tingbjerg i Københavns nordvestkvarter. Indsatsen er baseret på supersetting-tilgangen og er derfor kompleks og inkluderende i forsøget på at skabe trivsel, fremme det gode, sunde liv og forebygge type 2 diabetes for alle Tingbjergs beboere.

Workshoppen bringer en del af Tingbjerg til Nyborg og tager dig direkte med ind i maskinrummet sammen med både praktikere, forskere og beboere, som vil vise og fortælle om indsatsen, herunder partnerskabets udfordringer, forskningens vanskelige vilkår og sidst, men ikke mindst, borgernes reaktioner på alt hvad der sker omkring dem.

Kom og vær med på en "hands-on" oplevelse af TCD, hvor du bliver klogere på, hvordan vi manøvrerer på boligområdernes kampplads og bidrag gerne med dine egne erfaringer og ideer.

Workshop 7: **Sociale Investeringer i kvalificerede kommunale stresstilbud. Erfaringer fra 10 års forskning og arbejde**

Christian Gaden Jensen, Rikke Plougsbæk, og Freja Filine Petersen, Fonden Mental Sundhed, Esben Rahbek Gjerdrum Pedersen og Mikkel Munksgaard, Copenhagen Business School, Hans Henrik Woltmann, Den Sociale Investeringsfond

Stress er et folkesundhedsproblem og danske kommuner etablerer i stigende grad større eller mindre indsatser til stressramte unge og voksne, med forskellige grader af evidens og systematik bag. Alle ønsker bæredygtige og effektive tiltag. Men hvordan kvalitetssikres de? Og hvad er business casen?

Fonden Mental Sundhed, Den Sociale Investeringsfond og Copenhagen Business School samarbejder om at etablere kommunale stressbehandlingstilbud på sociale investeringsvilkår, dvs. uden opstartsomkostninger for kommunen og med en dobbelt social-økonomisk bundlinje og udvikling af en business case. Fonden Mental Sundhed arbejder almenlystigt og er ledende for etableringen af en lang række stresstilbud til unge og voksne i danske kommuner. Åben og Rolig-tilgangen er Fondens største, og er fx anvendt i København og Aalborg med gode resultater på mental sundhed og beskæftigelse i de sidste seks år.

Men ikke alle kommuner vil etablere store klinikker, og midlerne kan være få. Workshoppen udfolder tre typer stressindsatser, nemlig som internt tilbud, ekstern leverance og som social investering. Deltagerne vil få kvalificeret viden om de vigtigste strategier i hver samarbejdsform og dernæst arbejde i grupper med rådgivning om den indsatstype, de overvejer.

**Medlemmer af DSFF kan få deres profil på selskabets hjemmeside og i nyhedsbrevet.
Bliv medlem og vær en del af fællesskabet.**

Forskningsessioner

Session 1: **Køn & etnicitet**

Moderator: Pernille Tanggaard Andersen - co-moderator: Lisbeth Holm Olsen

Mænds livsmening i overgangen til pension

Udsatte kvindelig og forandring gennem kroppen

Mandefællesskabers betydning for ældre mænds trivsel

Sundhedsprofessionelles syn på medicinsikkerheden blandt ældre af anden etnisk baggrund med kognitiv svækkelse og polyfarmaci

Session 2: **Gestational og type-2 diabetes**

Moderator: Kasper Olesen - co-moderator: Karoline Kragelund Nielsen

Gestational diabetes mellitus and stigma: A scoping review

Gestational Diabetes Mellitus and the bi-directional link to Depression, Anxiety and Psychological Stress

The experience of new mothers with recent gestational diabetes during the COVID-19 lockdown: a qualitative study from Denmark

Prevention of diabetes in women with previous gestational diabetes – an overview of reviews and a qualitative study

Session 3: **Fysisk aktivitet & overvægt**

Moderator: Mette Aadahl - co-moderator: Thea Suldrup Jørgensen

What happens after a weight loss intervention? Perspectives of people with overweight performing time-restricted eating

Organizational readiness to implement school-based healthy weight interventions: A survey among municipalities and primary schools in the Region of Southern Denmark

A qualitative study in the Region of Southern Denmark on opportunities and facilitators for implementing school-based interventions aimed at healthy weight development among 6-16-year-olds

Is participation in recreational activities in the local community associated with self-rated health and well-being? A large cross-sectional study in the Capital Region of Denmark

Hverdagsændringsprocesser til øget sundhed som følge af deltagelse i et randomiseret kontrolleret studie målrettet personer med prædiabetes

Session 4: **Børn og unge**

Moderator: Henrik Bøggild - co-moderator: Freja Jørgensen

Neonatal vaccination with Bacille Calmette-Guérin strains: Effects in infancy

Sammenhænge mellem Physical Literacy og danske børns (7-13 år) fysiske helbred og trivsel. Sjælland, 2020-2021.

Barriers, facilitators and potentials from the perspectives of health visitors [sundhedsplejersker] in a Danish health promotion intervention 'Face-it'

Evaluering af VR FestLab: en virtual reality festsimulation for alkoholforebyggelse blandt danske unge

Session 5: **Livskvalitet og stress**

Moderator: Finn Breinholt Larsen - co-moderator: Marit Nielsen-Man

Stressniveauet forklares af en kombination af arbejds- og ikke-arbejdsrelaterede belastninger samt social støtte

Projekt med fokus på en helhedsorienteret analyse af årsager til stress som baggrund for en styrket indsats mod stress

Shift work and use of psychotropic medicine: follow-up studies with register linkage

Session 6: **Patienter og sundhedssystemet**

Moderator: Thomas Maribo - co-moderator: Kurt Æbelø

'The good patient gets it all': access to healthcare for persons with multiple chronic conditions

Uhensigtsmæssig sundhedsadfærd blandt samboende og ikke-samboende hjertesygge

A Danish definition of rehabilitation covering medical, social and vocational rehabilitation

Telefonbaseret støtte til egenomsorg kan forbedre livskvaliteten for personer med risiko for indlæggelse - et randomiseret kontrolleret studie

Evaluering af Tværsektoriel Stuegangs udgående stuegangsteam med tværsektorielle journalaudits. Region Hovedstaden, 2019-2020.

Session 7: **Evaluering af sundhedsfremmende indsatser**

Moderator: Signe Smith Jervelund - co-moderator: Lene Dørfler

Kan et digitaliseret single-mode survey give samme deltagelsesprocent som et mixed-mode survey? Et randomiseret kontrolleret studie

"Rigere uden røg" – en nytænkende rygestopintervention i kommunalt regi

Mental sundhedsfremme kapacitet – realistisk evaluering af et aktionslæringsforløb implementeret i en dansk kommune

Developing a framework for interventions targeting potentially preventable admissions - a research project performed in 2019-2020 in the Central Denmark Region.